ନିକି

ବନାମ

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ଜାନୁଆରୀ 17,1995

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ସୁଜାତା ଭି. ମନୋହର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894- ଧାରା 4(1) ଏବଂ 23(1) -କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି- 1978 ମସିହାରେ ଇଟା ଭାଟି ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା- ଜମିଟି ବିକଶିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ନଥିଲା- ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଏକର ପିଛା 50,000 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର ହୋଇଛି- ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ କିମ୍ବା ବେଆଇନ ନୁହେଁ- କ୍ଷୁଦ୍ର ପରିମାଣର ବିକ୍ରୟ ଉଦାହରଣ- ବହୁ ପରିମାଣର ଜମିର କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଭର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଚଣ୍ଡିଗଡ଼ ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ ପାଇଁ ଏକ ଇଟାଭାଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଚଣ୍ଡିଗଡ଼ ନିକଟସ୍ଥ ଏକ ଗ୍ରାମରେ 21.64 ଏକର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 ର ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଜୁନ୍ 2, 1978 ରେ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଜମିକୁ ବର୍ଗୀକୃତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତି ଏକର ପାଇଁ 21,000 ଟଙ୍କାରୁ 48,000 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତ ସମାନ ଭାବରେ କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ଏକର ପିଛା 27,000 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ଏହି ଆବେଦନ ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ଏକର ପିଛା 50,000 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ଦାବିଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ଏକର ପିଛା କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ଆହୁରି 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 1980 ମସିହାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରତି ଏକର 3,75,000 ଟଙ୍କା ଏବଂ 1982 ମସିହାରେ ପ୍ରତି ଏକର 62,000 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଚଣ୍ଡିଗଡ଼ ନିକଟରେ ସହର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିଲା ଯାହା ରାସ୍ତାର ଅନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜମିର ସମାନ ଦୂରତାରେ ଥିଲା ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା : ଏହି ମାମଲାରେ, ଜମିଗୁଡ଼ିକ ରାସ୍ତା ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ସେଗୁଡିକ ବିକଶିତ ହୋଇନଥିଲା । ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି, ଏହି ମାମଲାରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଇଟାଭାଟି ପାଇଁ ଥିଲା ଯାହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଏହା ଏପରି ଏକ ବିକଶିତ ଅଞ୍ଚଳ ନୁହେଁ । 1974 ମସିହାରେ, ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜେ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦକୁ ଏକର ପିଛା 33,000 ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ, ଏକର ପିଛା 50,000 ଟଙ୍କା ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବା ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ କିମ୍ବା ବେଆଇନ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । 1971 ଏବଂ 1974 ର ଦୁଇଟି ବିକ୍ରୟ ଉଦାହରଣ କ୍ଷୁଦ୍ର ପରିମାଣର ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ସେଗୁଡିକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ନିରାପଦ ଆଧାର ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ବହୁ ପରିମାଣର ଜମିର କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଭର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । [343- D-F]

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 998/1990 ।

R.F.A. ସଂଖ୍ୟା 821/1980ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 17.1.83 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏଲ୍. ଆର୍. ସିଂ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ମନୋଜ ସ୍ୱରୂପ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଚଣ୍ଡିଗଡ଼ ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ ପାଇଁ ଏକ ଇଟାଭାଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଚଣ୍ଡିଗଡ଼ର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ମାଉଲି ଜଗରାମ ଗାଁରେ 21.64 ଏକର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଜୁନ୍ 2, 1978 ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ତାଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟରେ 1978 ମସିହା ଜୁଲାଇ 12 ତାରିଖରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 11 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଜମିକୁ ବର୍ଗୀକୃତ କରିଥିଲେ ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦକୁ ଏକର ପିଛା 21, 000ଟଙ୍କାରୁ 48,000ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ତାଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରିରେ 1980 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 28 ତାରିଖରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ କରିଥିବା ଜମିର ବର୍ଗୀକରଣ ସହିତ ସହମତ ନହୋଇ, ଏକର ପିଛା 27,000 ଟଙ୍କାର କ୍ଷତିପୂରଣ ପରିମାଣକୁ ସମାନ ଭାବେ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆବେଦନ ଧାରା 54 ଅନୁଯାୟୀ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ RFA ସଂଖ୍ୟା

821ରେ 17.1.83 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ଏକର ପିଛା 50,000 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ତଥାପି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନହୋଇ ଆବେଦନକାରୀ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ନେଇ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆସିଛନ୍ତି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଏଲ. ଆର. ସିଂ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ 1971 ରୁ 1974 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଏକର ପିଛା 37, 500 ରୁ 62,000 ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 1980 ମସିହାର RFA ସଂଖ୍ୟା 2608 ରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ମଣି ମଜରା ମୋଟର ମାର୍କେଟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଏକର 3,75,000 ଟଙ୍କା ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 22, 1982 ତାରିଖର LPA ସଂଖ୍ୟା 1207 ରେ ପ୍ରତି ଏକର 62,000 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଚଣ୍ଡିଗଡ଼ ନିକଟରେ ସହର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ରାସ୍ତାର ଅନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜମିର ସମାନ ଦୂରତାରେ ଥିଲା । ତେଣୁ, ଦାବିଦାରମାନେ ଏକର ପିଛା 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ଆମେ ବିବାଦରେ କୌଣସି ଶକ୍ତି ପାଉନାହୁଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତି ତାଙ୍କ ରାୟରେ ଏହିପରି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:

> "ଏହାକୁ ବିରୋଧ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଚଣ୍ଡିଗଡ଼ ଅଞ୍ଚଳରେ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି ଏବଂ 1978 ମସିହା ଜୁନ ମାସରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବା ବେଳକୁ ବୃଦ୍ଧି ଏପରି ହୋଇଥିବ ଯେ ଏକର ପିଛା ମୂଲ୍ୟ 50,000 ହୋଇଥିବ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ 1974 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ବୁଟେରଲା ଗ୍ରାମ ପାଇଁ ଏକର ପିଛା 33,000 ହାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ 1977-78 ମସିହାରେ ହୋଇଥିବା ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଯଶୱନ୍ତ ସିଂଙ୍କ ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) 62,000 ଟଙ୍କା ହାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ଯଶୱନ୍ତ ସିଂଙ୍କ ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ଯେଉଁ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକ ଚଣ୍ଡୀଗଡ଼ ସହରର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଥିଲା ଏବଂ ଚଣ୍ଡୀଗଡ଼ ସହର ଭଳି ସୁଖନା ଚୋ 'ର ସମାନ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିଲା, ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ସୁଖନା ଚୋ' ର ଅନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ଜମି ତୁଳନାରେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ମାମଲାରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ, ଏହି ମାମଲାକୁ ଯେକୌଣସି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଦେଖିଲେ, ମୋର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତ ହେଉଛି ଯେ ଏହି

ଆବେଦନଗୁଡିକରେ ଏକର ପିଛା 50,000 ହାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହେବ ଏବଂ ମୁଁ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛି ।

ଚଣ୍ଡିଗଡ଼ ଏବଂ ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳର ଭୌଗୋଳିକ ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ଥିବା ହେତୁ ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତି ବିଚାର କରିଥିଲେ ଯେ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ଜମିଗୁଡ଼ିକ ବିପରୀତ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅବସ୍ଥିତ, କିନ୍ତୁ ବିକଶିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ, ଯେତେବେଳେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜମିଗୁଡ଼ିକ ରାସ୍ତାର ଅନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ନଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ଜମିଗୁଡ଼ିକ ବିକଶିତ ହୋଇନଥିଲା । ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି, ଯେ ଏହି ମାମଲାରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଇଟାଭାଟି ପାଇଁ ଥିଲା, ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଏହା ଏପରି ଏକ ବିକଶିତ ଅଞ୍ଚଳ ନଥିଲା ଯାହା ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । 1974 ମସିହାରେ, ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜେ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦକୁ ଏକର ପିଛା 33,000 ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ, ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଏକର ପିଛା 50,000 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରିବା, ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ କିମ୍ବା ବେଆଇନ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । 1971 ଏବଂ 1974ର ଦୁଇଟି ବିକ୍ରୟର ଉଦାହରଣ କ୍ଷୁଦ୍ର ପରିମାଣର ଏବଂ ତେଣୁ ସେଗୁଡିକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ନିରାପଦ ଆଧାର ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ବହୁ ପରିମାଣର ଜମିର କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଭରସା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷତିପୂରଣ ପରିମାଣ ଏକର ପିଛା 50,000 ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ ସଠିକ ଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଏ । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଏ. ଜି. ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।